

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปแล้วว่า การศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาระบบสังคมและประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองและมั่นคง การศึกษาทำให้พลเมืองของประเทศเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ การศึกษาจะช่วยให้บุคคลกลายเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า เกิดความรู้ ความคิดที่จะสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์แก่บ้านเมือง รู้เท่าทันเหตุการณ์และคิดแก้ปัญหาในแนวทางที่ถูกต้อง การศึกษาจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลและพัฒนา คุณภาพของประชากรในระดับใดก็ตาม ก็ต้องอาศัยครู เพราะครูเป็นผู้จัดดำเนินการเพื่อวางพื้นฐานสำคัญ ๆ ให้แก่ผู้เรียน ครูเป็นผู้ที่มีอิทธิพลในด้านการเสริมสร้างความคิด พัฒนาสติปัญญา ความเชื่อกิจการและค่านิยมตลอดจนชี้แนะวิถีทางการดำเนินชีวิตแก่ผู้เรียน หน้าที่หลักของครู ก็คือ การก่อให้เกิดการเรียนรู้และมีการพัฒนาการได้ครบตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ครูจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาคุณภาพของคนและครูยังคงมีบทบาทสำคัญในด้านการสั่งสอนเด็ก รongลงมาจากพ่อแม่ เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องหาทางผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพ และสอดคล้องกับความจำเป็นที่ต้องการใช้ครู (สุพัตรา มาศดิตถ์, 2532)

จากแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (2530-2534) ที่ว่าด้วยการฝึกหัดครูได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจนว่า “จะผลิตและพัฒนาครูให้มีคุณภาพและปริมาณเหมาะสมสอดคล้องกับความจำเป็นในการใช้ครูและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ” จะเห็นได้ว่าครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อคุณภาพของคนทั้งประเทศ ครูที่ดีจะต้องมีสมรรถภาพในการเป็นครู อันประกอบด้วย ความสามารถด้านต่าง ๆ เช่น สามารถทำการสอนได้ดี สามารถอบรม แนะนำและปกครองได้เป็นอย่างดี สามารถทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนได้ดี สามารถสร้างสัมพันธภาพอันดีและร่วมมือกับชุมชนได้ และสามารถเป็นครูชั้นอาชีพ (สาโรช บัวศรี, 2524) นอกจากนี้ ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2527) ได้กล่าวไว้ว่า ครูไม่ใช่ทำหน้าที่แต่เพียงผู้สอนและถ่ายทอดความรู้ที่มีอยู่ แต่หากต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำทางความคิดและการแก้ปัญหา เป็นแบบอย่างของความสามารถพัฒนาปรับปรุงตนเองให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง มีโลกทัศน์กว้าง มีความยืดหยุ่น คล่องตัว ทันสมัยและมีคุณธรรมจรรยาที่เหมาะสมกับวิชาชีพครู ฉะนั้น การที่จะผลิตครูให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและมีความสามารถพร้อมดังกล่าวนั้น จะต้องเริ่มตั้งแต่กระบวนการคัดเลือกบุคคลเข้ามาเรียนครู กระบวนการผลิตครู ถ้าครูขาดคุณภาพ การ

จัดการศึกษาก็ล้มเหลวได้ ทำให้ประชากรขาดคุณภาพได้เช่นกัน (จรัสรัตน์ สาครินทร์, 2529) และจากผลการประชุมสัมมนาหลักสูตรการผลิตบุคลากรทางการศึกษาที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า การศึกษาในปัจจุบันประสบกับปัญหาขาดคุณภาพและวิญญูณของความเป็นครู (ไพบุลย์ จันทยศ, 2526) ซึ่งสอดคล้องกับ ชาตรี เมืองนาโพธิ์ (2531) ที่กล่าวว่า คุณภาพในด้านวิชาการหรือเชิงความเป็นมนุษย์ที่ดีของครูน้อยลงกว่าเดิม ขาดความรักในอาชีพครู ส่วน แก้วตา คณววรรณ (2531) กล่าวว่าปัจจุบันได้เกิดวิกฤตศรัทธาวิชาชีพครูขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพของประชาชนในสังคม พร้อมทั้งเสนอวิธีแก้ไข คือ ให้มีการคัดเลือกนักศึกษาที่จะเข้ามาเรียนครู โดยให้มีการคัดเลือกคนที่ต้องการจะมาเป็นครูจริง ๆ และคนที่จะมาเป็นครูได้ ควรจะต้องเป็นผู้ที่มีไหวพริบปัญญาสูง มีทัศนคติ มีความคิดที่ดี มีอุดมคติที่จะเสียสละเพื่อส่วนรวม

ในอดีตบุคคลที่จะเรียนวิชาชีพครู จะเป็นผู้ที่มีความรักในอาชีพครู มีความตั้งใจที่จะเป็นครู เป็นคนเรียนดี มีจิตใจที่ดีงาม มีบุคลิกภาพ คุณธรรม ศีลธรรม จรรยา ที่สังคมยอมรับ โดยมีการคัดเลือกและรัฐบาลจัดสรรทุนให้กับนักเรียนฝึกหัดครูเหล่านั้น เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วก็ได้บรรจุเข้ารับราชการ เป็นข้าราชการครูในโรงเรียนประถมและมัธยมประจำจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการ สามารถที่จะคัดเลือกนักเรียนที่มีความรู้และสติปัญญาสูง เข้ามารับการฝึกฝนเป็นนักเรียนฝึกหัดครูและออกไปทำการสอนได้เป็นอย่างดี

ประมาณปี พ.ศ. 2510 ประเทศไทยประสบภาวะขาดแคลนครูอย่างมาก แนวคิดในการผลิตครูที่เน้นด้านคุณภาพเปลี่ยนเป็นผลิตครูให้ได้จำนวนมาก ให้ทันกับความต้องการของประชากรในวัยเรียน จึงจำเป็นต้องเปลี่ยนวิธีการและกระบวนการที่เคยผลิตครูแบบเดิม เนื่องจากไม่สามารถจะดำเนินการกับนักเรียนครูที่มีจำนวนมากในแต่ละวิทยาลัยได้ จึงยกเลิกระบบการฝึกหัดครูที่ให้นักเรียนฝึกหัดครูที่อยู่ประจำหอพักมาเป็นการไปกลับ ขณะเดียวกันหลายวิทยาลัยได้มีการผลิตนักศึกษาภาคสมทบขึ้น เพื่อให้ทันกับภาวะขาดครู ทำให้มีบุคคลที่สำเร็จวิชาครูเป็นจำนวนมาก ซึ่งการดำเนินการเช่นนี้ แม้ว่าจะสามารถผลิตครูได้เป็นจำนวนมากตามความต้องการก็จริงอยู่ แต่มีผลกระทบต่อจัดการศึกษาและครูในปัจจุบันเป็นอย่างมาก เพราะไม่สามารถคัดเลือกคนดี มีความรู้ มีคุณธรรม เข้ามาเป็นครูได้ ก่อให้เกิดปัญหาแก่การฝึกหัดครู (พลสันท์ โพธิ์ศรีทอง, 2532) ปัญหาที่สำคัญได้แก่

1. ฝ่ายการผลิตครูยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง โดยไม่คำนึงถึงฝ่ายผู้ใช้ครูและมาตรฐานวิชาชีพครู
2. เนื่องจากขาดแคลนแผนการผลิต การใช้ครู จึงผลิตครูเกินความต้องการ และคุณภาพของครูไม่เป็นที่พอใจของสังคม วิชาชีพครูจึงถูกมองว่าต่ำต้อย ไม่มีศักดิ์ศรี
3. วิธีการคัดเลือกบุคคลเข้ามาเรียนครูยังไม่เหมาะสม ไม่สามารถคัดคนเก่ง ๆ คนดีที่มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเข้ามาเป็นนักศึกษาครูได้
4. ผู้เข้าเป็นนักศึกษาครูในช่วงหลัง ๆ มีผลการเรียนค่อนข้างต่ำและมีความสนใจต่อวิชาชีพครูน้อยมาก โดยเลือกเรียนครูเป็นลำดับท้าย ๆ

5. เนื่องจากฝ่ายผลิตครูมีมากมายหลายสถาบัน (มากกว่าร้อยสถาบัน) ย่อมแตกต่างกันในเรื่องรูปแบบ วิธีการและข้อจำกัดต่างๆ ทำให้กระบวนการผลิตครูไม่ได้มาตรฐานตามที่คาดหวัง

6. เนื่องจากขาดแผนการผลิตครู การใช้ครู บางช่วงที่มีความต้องการครูเร่งด่วน ทำให้ต้องผลิตครูมาก แต่ทรัพยากรในการผลิตมีข้อจำกัด ซึ่งทำให้สังคมสงสัยในเรื่องคุณภาพของบัณฑิตครู

7. เนื่องจากไม่มีการควบคุมหรือกำหนดมาตรฐานวิชาชีพครู ทำให้ผู้จบวิชาชีพอื่น ๆ เข้ามาเป็นข้าราชการครูได้ จึงมีคนมาแย่งกันสอบเข้าเป็นครูจำนวนมาก ทั้งที่มีตำแหน่งน้อย จึงมองกันว่าฝ่ายผลิตครูได้ผลิตครูเกินความต้องการของผู้ใช้ ทำให้สถาบันผลิตครูถูกมองไปในทางลบ ขาดความศรัทธาเชื่อถือ

8. กระบวนการคัดเลือกเข้ามาเป็นข้าราชการครู ไม่สามารถคัดเลือกคนที่มีความรู้ ความสามารถและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูเข้ามาเป็นข้าราชการครูได้

จากสภาพปัญหาข้างต้น โครงการคุรุทายาทจึงกำเนิดขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหา โดยความร่วมมือระหว่างกรมการฝึกหัดครูร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู โครงการคุรุทายาทมีจุดเน้นที่การคัดเลือกคนเก่ง คนดี เข้ามาเรียนครู เน้นกระบวนการผลิตที่ทุกฝ่ายทั้งผู้ผลิตและผู้ใช้ร่วมมือกันอย่างจริงจังโดยเน้นการปฏิบัติจริงในโรงเรียนมากกว่าการเรียนการสอนในห้องเรียน ทั้งนี้เพื่อสร้างคุณลักษณะและพัฒนาเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครูมาเป็นครู

โครงการคุรุทายาท(ระดับประถมศึกษา) เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2530 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยครูทั้งหลายต่างก็พยายามที่จะดำเนินงานโครงการคุรุทายาทเพื่อให้สามารถแก้ปัญหาคุณภาพของครูที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน คือพยายามที่จะปรับปรุงรูปแบบและพัฒนาเนื้อหาการผลิตครูให้ได้ครูที่มีความเป็นครูทั้งกายและใจอย่างแท้จริง โดยเฉพาะกรมการฝึกหัดครู ได้มีนโยบายนำเอาข้อดีของการผลิตครูในรูปแบบเก่ามาประยุกต์ใช้ใหม่ เช่น การอยู่ประจำหอพัก การฝึกระเบียบวินัย การทำงานเพื่อส่วนรวมและยังมีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม ในระหว่างภาคเรียนและภาคฤดูร้อน เป็นต้น ซึ่งนักศึกษาในโครงการคุรุทายาทจะแตกต่างจากนักศึกษาปกติ นักศึกษาในโครงการคุรุทายาทจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากสถาบันที่ศึกษาอยู่ และเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว จะได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เข้ารับราชการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป.)

นักศึกษาในโครงการคุรุทายาท นอกจากจะได้รับการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติเหมือนกับนักศึกษาปกติแล้ว นักศึกษาในโครงการคุรุทายาทจะได้รับการฝึกฝน ประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมในภาคฤดูร้อน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของนักศึกษาให้สมบูรณ์พร้อมในทุก ๆ ด้าน (แนวทางการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม, 2533)

วัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมมีดังนี้

1. เพื่อให้นักศึกษาได้เสริมประสบการณ์วิชาชีพครูอย่างกว้างขวางเพิ่มขึ้น อันเป็นผลก่อให้เกิดสมรรถภาพด้านความรู้ เทคนิควิธีและด้านคุณลักษณะแก่นักศึกษาครู
2. เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกหัดงานในหน้าที่ครูโดยตรง อันจะส่งผลถึงการสร้างความรักความศรัทธาในอาชีพครู
3. เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสนพัฒนาเจตคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ครู ซึ่งเป็นเป้าหมายในการผลิตครู

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกันทั้งของวิทยาลัยครู มหาวิทยาลัย สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ โดยการอำนวยการของคณะกรรมการโครงการครูทายาทระดับจังหวัด ซึ่งเป็นกรรมการร่วมระหว่างสถาบันการศึกษากับสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมสำหรับนักศึกษาโครงการครูทายาท แบ่งออกได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ประสบการณ์ที่ก่อให้เกิดสมรรถภาพด้านความรู้ เป็นการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมสมรรถภาพของนักศึกษาเกี่ยวกับความรู้ในเนื้อหาวิชาที่จะนำไปใช้ในการสอนโดยตรง ความรู้ในวิชาชีพที่จะใช้เป็นพื้นฐานในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและความรู้ความสามารถพิเศษหรือความถนัดในการปฏิบัติงานบางอย่างที่จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนางานในหน้าที่ของครูให้มีประสิทธิภาพมากที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้
2. ประสบการณ์เสริมที่ก่อให้เกิดสมรรถภาพด้านเทคนิควิธี เช่น การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูที่ส่งเสริมสมรรถภาพของนักศึกษา เกี่ยวกับการนำความรู้ หลักการ วิธีการปฏิบัติหน้าที่ครูอย่างมีทักษะในด้านงานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว งานธุรการ งานพัฒนาตนเอง งานพัฒนาสังคม
3. ประสบการณ์เสริมที่ก่อให้เกิดสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ เป็นประสบการณ์เสริมที่จัดขึ้นนอกเหนือจากการเรียนการสอนที่จัดขึ้นตามปกติ เพื่อปลูกฝังคุณธรรมและเจตคติที่เหมาะสมต่อการเป็นครู ได้แก่ การพัฒนาตนเอง มนุษยสัมพันธ์ ความเป็นผู้นำ จรรยาของครู คุณลักษณะครูในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การบริหารชีวิต กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในเรื่องธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมเสริมเพื่อสร้างสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ

การนำเอาประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมไปใช้ในการปฏิบัติงาน นักศึกษาในโครงการครูทายาทเมื่อจบการศึกษาและได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการครูแล้ว ไปปฏิบัติงานสอนอยู่ตามโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาตินั้น สามารถนำเอาประสบการณ์วิชาชีพครูที่ได้รับในระหว่างเรียนไปใช้ในการปฏิบัติงานในโรงเรียนได้ เนื่องจากประสบการณ์วิชาชีพครูที่ครูได้รับการอบรมและฝึกฝนนั้น เป็นการฝึกปฏิบัติจริงทั้งจากโรงเรียนและสถานที่ต่าง ๆ

คุณภาพของครูเป็นปัจจัยสำคัญมากต่อคุณภาพทางการศึกษาเพราะการสอนของครูมีความสัมพันธ์โดยตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งความจริงแล้วหน้าที่สำคัญของครูก็คือ อบรมสั่งสอนนักเรียนให้เกิดความรู้ ทักษะและคุณสมบัติอื่น ๆ ที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิตที่ดีและเป็นสมาชิกที่มีคุณภาพของสังคม ครูมีภาระหน้าที่มากมายที่จะต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากการสอน ตามที่ปรัชญา เวสารัชช (2527) และเวศ ศรีละมุล (2530) ได้กล่าวถึงภาระหน้าที่ของครูไว้ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันดังนี้

1. ภาระการสอน
2. การเป็นครูประจำชั้น ได้แก่การจัดทำงานธุรการของชั้นเรียน ตลอดจนเป็นที่ปรึกษาและให้บริการแนะแนว ดูแลเรื่องสุขภาพอนามัยของนักเรียน
3. งานวิชาการและกิจกรรมอื่น ๆ ของโรงเรียน เช่น การจัดกิจกรรมวิชาการ จัดหาและจัดทำอุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ตลอดจนจัดหาหนังสือและจัดห้องสมุด และจัดทำโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมโรงเรียน ได้แก่โครงการอาหารกลางวัน กีฬา อนามัย เป็นต้น
4. งานด้านธุรการ คือทำหน้าที่ดำเนินงานสารบรรณ ติดต่อบริษัท-ส่งจดหมาย เก็บรวบรวมข้อมูลตัวเลขต่าง ๆ ทำรายงาน ทำบัญชีการเงิน การทำเรื่องเบิกจ่าย
5. งานอาคารสถานที่ ได้แก่การดูแลรักษาอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนให้สะอาดสวยงาม
6. งานพัฒนาชุมชนโดยร่วมมือกับผู้นำและ ประชาชนในชุมชนนั้น เพื่อให้ประชาชนในชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทั้งทางด้านวัตถุและจิตใจ
7. การเป็นครูเวร คือการทำหน้าที่อยู่เวรดูแลความเรียบร้อยด้านต่าง ๆ
8. ภาระอื่น ๆ ที่มีเพิ่มหลายด้าน เช่น เป็นวิทยากรลูกเสือ วิทยากรประจำกลุ่มโรงเรียน เลขาธิการสภาตำบล กรรมการกีฬาจังหวัด เป็นต้น

จากภาระหน้าที่ของครูดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่าครูต้องรับภาระหน้าที่ทั้งที่เป็นงานหลักและงานพิเศษหลายด้านด้วยกัน ซึ่งต้องอาศัยความเสียสละ อดทนและมีความรัก ความศรัทธาในวิชาชีพครูอย่างแท้จริง จึงจะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้สำเร็จลุล่วงได้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานและแนวปฏิบัติของครูผู้สอนไว้ 6 งาน ดังนี้

1. งานวิชาการ ประกอบด้วย งานด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ งานการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน งานส่งเสริมการสอน งานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศการศึกษาและงานประชุมอบรมทางวิทยาศาสตร์
2. งานบุคลากร ประกอบด้วย การวางแผนพัฒนาบุคลากร การให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงานแก่เพื่อนครูในโรงเรียน

3. งานกิจการนักเรียน ประกอบด้วย การสำมะโนนักเรียน การรับเด็กเข้าเรียน การแบ่งกลุ่มแบ่งชั้นเรียน การจัดทำเขตบริการ การบริการด้านสุขภาพอนามัย บริการอาหารกลางวัน การจัดบริการแนะแนว การแก้ปัญหาเด็กขาดเรียนและการจัดกิจกรรมนักเรียนเพื่อให้การเรียนในหลักสูตรมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น เช่น กิจกรรมทัศนศึกษา กิจกรรมสหกรณ์ กิจกรรมกีฬา เป็นต้น

4. งานธุรการและการเงิน ประกอบด้วย งานสารบรรณ การดำเนินงานทั่วไปของโรงเรียน ตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ จัดทำ ควบคุม ดูแลงานเอกสารและหลักฐานต่าง ๆ การปฏิบัติเกี่ยวกับการเงิน พัสดุและครุภัณฑ์ของโรงเรียน

5. งานอาคารสถานที่ ประกอบด้วย การวางแผน การใช้อาคารสถานที่ การดูแลรักษา การซ่อมแซม ตลอดจนการตกแต่งสถานที่และบริเวณโรงเรียนให้อยู่ในสภาพเรียบร้อย

6. งานสัมพันธ์กับชุมชน ประกอบด้วย การให้ความร่วมมือกับชุมชนและการรับความร่วมมือจากชุมชน การเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2526)

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโครงการครุทายาทได้มีผู้วิจัย เช่น ประไพศรี ตยานันท์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินโครงการครุทายาทของวิทยาลัยครู กล่าวถึงปัญหาของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมที่เป็นปัญหามากที่สุด คือเรื่องงบประมาณ รองลงมาคือ การประสานงานระหว่างหน่วยงานและจากการประเมินการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมของสหวิทยาลัยทักษิณ (2532) เรื่องการจัดฝึกอบรมภาคฤดูร้อนพบว่า หลังจากการฝึกอบรมแล้ว นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ด้านความรู้และด้านคุณลักษณะ มีค่าเฉลี่ยค่อนข้างสูง และจากรายงานการวิจัยของไพฑูรย์ เวทการ (2535) เรื่องการติดตามผลบัณฑิตครุทายาท พบว่าความสามารถในการปฏิบัติงานในหน้าที่ครูของบัณฑิตครุทายาทอยู่ในระดับสูง จากผลการวิจัยพอจะสรุปได้ว่า การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์พอที่จะทำให้ นักศึกษามีคุณลักษณะเหมาะสมที่จะเป็นครูที่ดี มีคุณภาพ ตามที่คาดหวังไว้และเมื่อนักศึกษาจบการศึกษาแล้วไปประกอบอาชีพครู เชื่อแน่ว่านักศึกษาจะต้องนำความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติในขณะที่กำลังศึกษาอยู่ไปใช้ในการทำงานอย่างแน่นอน แต่จะช่วยในการปฏิบัติงานด้านใดบ้างและนำไปใช้มากน้อยเพียงใด เป็นสิ่งที่ต้องศึกษาต่อไป สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับการนำประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมไปใช้ในการปฏิบัติงานของข้าราชการครูในโครงการครุทายาทในภาคใต้ยังไม่มียานวิจัยใดที่ยืนยันได้อย่างแน่ชัดว่า ประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมซึ่งประกอบด้วยสมรรถภาพด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธีและด้านคุณลักษณะ ที่นักศึกษาในโครงการครุทายาทได้รับการฝึกฝนมานั้น จะสามารถนำสมรรถภาพทางด้านใดไปใช้ในการปฏิบัติงานได้มากน้อยเพียงไร

ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการนำประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูโครงการครุทายาทในภาคใต้ ว่านำประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมไปใช้ในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด ด้านใดบ้าง และใช้อย่างไร

ภาคใต้เป็นภูมิภาคที่มีลักษณะทางสังคม วัฒนธรรมและสภาพทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างจากส่วนอื่นของประเทศ จึงทำให้มีปัญหาหลักที่สำคัญซึ่งมีผลต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชากรในแถบนี้อยู่ 3 ประการ คือ ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ปัญหาด้านสังคมวิทยาและปัญหาทางด้านความมั่นคง จากรายงานการวิจัยของคุรุสภา (อ้างถึงใน นงรัตน์ วงศ์ศรี, 2530) เรื่องการศึกษาของค้ประกอบของปัญหาที่มีต่อสวัสดิภาพของครูใน 3 จังหวัดภาคใต้ พบว่าข้าราชการครูได้รับผลจากการกระทำของขบวนการโจรก่อการร้ายมากที่สุดอย่างสะดวกและง่ายดาย เพราะครูปราศจากอาวุธและกระจัดกระจายกันแทบทุกพื้นที่ นอกจากนี้ ยังมีปัญหาอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความสะดวกในการคมนาคม การประสานงานกับหน่วยงานราชการ การสนับสนุนและการให้ความสนใจช่วยเหลือจากหน่วยเหนือ ซึ่งปัญหาเหล่านี้จะส่งผลและทำให้การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความราบรื่นและสำเร็จได้ยาก

นโยบายในการบรรจุข้าราชการครูโครงการคุรุทายาทของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาตินั้น ต้องการให้ข้าราชการครูได้บรรจุในพื้นที่หรือภูมิลำเนาของตนเอง เพื่อที่จะได้พัฒนาการศึกษาในท้องถิ่นของตนเองได้อย่างถูกต้อง เนื่องจากรัฐสภาพัญญาของท้องถิ่นของตนเองเป็นอย่างดี ซึ่งจุดนี้อาจช่วยแก้ปัญหาครูที่มาจากท้องถิ่นอื่น ๆ และพูดภาษาถิ่นไม่ได้ อาจส่งผลให้ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับชุมชนลดน้อยลง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวนโยบายและวิธีดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมของมหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี พร้อมทั้งศึกษา การนำประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม ไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูโครงการคุรุทายาทในภาคใต้ ว่าครูโครงการคุรุทายาทได้นำประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมไปใช้ในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด ใช้ในการปฏิบัติงานด้านใดบ้าง ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมนำไปใช้ปรับปรุงเพื่อเป็นแนวทางให้กระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดโครงการคุรุทายาทได้นำไปปรับปรุงการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมให้เหมาะสมกับท้องถิ่นที่นำไปใช้ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น โดยคำนึงถึงประสิทธิผลของครูโครงการคุรุทายาทเป็นสำคัญ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการนำประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูโครงการคุรุทายาทในภาคใต้ ตามการรับรู้ของตนเอง ในด้านงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่และงานสัมพันธ์ชุมชน
2. เพื่อศึกษานโยบายและวิธีดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมของมหาวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ขอบเขตของการวิจัย

1. งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาเพื่อศึกษาการนำประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูโครงการคุรุทายาทในภาคใต้เป็นการศึกษาการปฏิบัติงานของครูที่กำหนดไว้โดย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526) 6 งานคือ งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์ชุมชน

2. เพื่อศึกษานโยบายและวิธีการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมของสหวิทยาลัยทักษิณ ได้แก่ วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี

3. งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาการนำประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูโครงการคุรุทายาทในภาคใต้ ที่เข้ารับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการครูในปี พ.ศ. 2534 - พ.ศ. 2536

4. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะการจัดอบรมประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมในภาคฤดูร้อนที่สหวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จัดให้แก่นักศึกษาโครงการคุรุทายาทที่เข้ารับการศึกษานิสิตสถาบันดังกล่าวในปี พ.ศ. 2530 - พ.ศ. 2532 เท่านั้น

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม หมายถึง การปฏิบัติหรือการจัดกิจกรรมหรือการดำเนินงานโครงการเสริมสมรรถภาพด้านความรู้ ด้านเทคนิควิธีและด้านคุณลักษณะให้แก่นักศึกษาในโครงการคุรุทายาท ได้มีประสบการณ์ในหน้าที่ของครูประถมศึกษาอย่างกว้างขวางเพิ่มขึ้น จากการเรียนการสอนและการฝึกงานปกติในห้องเรียน ซึ่งจัดขึ้นโดยสถาบันผลิตครูในภาคใต้

ประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม หมายถึง ความรู้และทักษะที่จัดตามแนวทางการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมสำหรับนักศึกษาโครงการคุรุทายาท กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งกำหนดไว้ให้นักศึกษาโครงการคุรุทายาทได้ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมในภาคฤดูร้อน 4 ภาคฤดูร้อน ประกอบด้วย 3 สมรรถภาพ 20 ประสบการณ์ดังนี้

1. สมรรถภาพด้านความรู้ มี 8 ประสพการณ์

ประสพการณ์ความรู้เรื่องโรงเรียนประถมศึกษา
 ประสพการณ์การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 ประสพการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 ประสพการณ์การศึกษานอกระบบ
 ประสพการณ์การวางแผนโครงการเพื่อการพัฒนา
 ประสพการณ์โครงการพิเศษ
 ประสพการณ์การพัฒนางานในหน้าที่ครู
 ประสพการณ์งานพัสดุ

2. สมรรถภาพด้านเทคนิควิธี มี 4 ประสพการณ์

ประสพการณ์การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์
 ประสพการณ์การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน
 ประสพการณ์การสอนซ่อมเสริม
 ประสพการณ์ทักษะการประชาสัมพันธ์

3. สมรรถภาพด้านคุณลักษณะ มี 8 ประสพการณ์

ประสพการณ์การพัฒนาดตนเอง
 ประสพการณ์มนุษยสัมพันธ์
 ประสพการณ์ความเป็นผู้นำ
 ประสพการณ์จรรยาครู
 ประสพการณ์คุณลักษณะของครูในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
 ประสพการณ์กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในเรื่องของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 ประสพการณ์การบริหารชีวิต
 ประสพการณ์กิจกรรมเสริมเพื่อสร้างสมรรถภาพด้านคุณลักษณะ

การดำเนินการจัดประสพการณ์วิชาชีพครูเสริม หมายถึง การจัดการที่ทางสถาบันผลิตครูในภาคใต้ และอาจารย์ผู้ดำเนินการจัดนำมาใช้ในการดำเนินการจัดประสพการณ์วิชาชีพครูเสริม ประกอบด้วย การวางแผนในการจัด หลักเกณฑ์ในการจัด การประสานงาน การจัดสรรงบประมาณ การประเมินผลและติดตามผล

อาจารย์ผู้ดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม หมายถึง อาจารย์ที่ปฏิบัติงานในสถาบันการผลิตครูในภาคใต้ ประกอบด้วย สหวิทยาลัยทักษิณ ได้แก่ วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ที่มีหน้าที่รับผิดชอบประสานงานเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม ภาคฤดูร้อน ให้แก่ นักศึกษาโครงการครูทายาทในภาคใต้ พ.ศ. 2530 - พ.ศ. 2536

การนำประสบการณ์เสริมไปใช้ หมายถึง ครูโครงการครูทายาทนำความรู้และทักษะที่ได้จากการฝึกอบรมประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมในภาคฤดูร้อน ระหว่างเป็นนักศึกษาโครงการครูทายาทในภาคใต้ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตามการรับรู้ของตนเองโดยยึดแนวทางในการปฏิบัติงานของครูที่กำหนดไว้โดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2526) ได้แก่ ด้านงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการและการเงิน งานอาคารสถานที่และงานสัมพันธ์ชุมชน

งานวิชาการ หมายถึง งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน ได้แก่ งานด้านการเรียนการสอน สื่อการเรียนการสอน การจัดและประเมินผล การนิเทศการศึกษาและการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

งานกิจการนักเรียน หมายถึง งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อสนับสนุนกิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในและนอกหลักสูตร ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง ได้แก่ การรายงานเกี่ยวกับนักเรียน การรักษาระเบียบวินัยของโรงเรียน การทำระเบียบนสะสม เก็บหลักฐานและประวัตินักเรียน การจัดกิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเสริมหลักสูตร

งานบุคลากร หมายถึง งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูปฏิบัติเพื่อช่วยเหลือ พัฒนาสนับสนุนการทำงานของบุคลากรในโรงเรียน ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติของเพื่อนครูในโรงเรียน การศึกษาหาความรู้ ให้การสนับสนุนการทำงานของบุคลากรที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และร่วมประชุมเสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน

งานธุรการและการเงิน หมายถึง งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดบริการให้แก่บุคลากรและหน่วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การจัดทำบัญชี หลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการเงิน พัสดุ ครุภัณฑ์ของโรงเรียน

งานอาคารสถานที่ หมายถึง งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่ครูและบุคลากรในโรงเรียนร่วมกันจัดแต่ง บำรุงรักษาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

งานความสัมพันธ์ชุมชน หมายถึง งานหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริการชุมชนในด้านต่างๆ ได้แก่ การให้ความร่วมมือและส่งเสริมในการจัดกิจกรรมด้านวิชาการ การประชาสัมพันธ์ การงานอาชีพ จริยธรรม วัฒนธรรม ประเพณี และการพัฒนาคุณภาพชีวิต

ครูโครงการครูทายาท หมายถึง ข้าราชการครูที่สำเร็จการศึกษาตามโครงการครูทายาทจากสหวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ วิทยาเขตภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เข้ารับราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2534 - พ.ศ. 2536

การรับรู้ของตนเอง หมายถึง การนำประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานของครูโครงการครูทายาท

ภาคใต้ หมายถึง พื้นที่ที่แบ่งตามภูมิศาสตร์ จัดเป็น 3 เขตการศึกษาคือ เขตการศึกษา 2 ได้แก่จังหวัดยะลา นราธิวาส ปัตตานี สตูล เขตการศึกษา 3 ได้แก่จังหวัดสงขลา นครศรีธรรมราช ชุมพร พัทลุง สุราษฎร์ธานี และเขตการศึกษา 4 ได้แก่จังหวัดภูเก็ต พังงา ระนอง กระบี่ ตรัง

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อใช้ในการวิจัย

1.1 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารแนวทางการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมสำหรับนักศึกษาในโครงการครูทายาท กระทรวงศึกษาธิการ เอกสารประกอบการอบรมประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมจากสหวิทยาลัยทักษิณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี และการปฏิบัติงานของครูประถมศึกษา บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์ครูโครงการครูทายาทในภาคใต้ และอาจารย์ผู้ดำเนินการจัดอบรมประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมให้นักศึกษาโครงการครูทายาทเพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.2 วิเคราะห์เอกสาร แนวทางการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม และเอกสารประกอบการอบรมประสบการณ์เสริมสำหรับนักศึกษาในโครงการครูทายาท ในภาคใต้ เพื่อนำมาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2. ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากร คือ ครูโครงการครูทายาทที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เข้าราชการครูในปี พ.ศ. 2534 - 2536 ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำนวน 260 คน อาจารย์ผู้ดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมจากสหวิทยาลัยทักษิณ วิทยาลัยครูยะลา วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้และมหาวิทยาลัยสงขลา นครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี จำนวน 30 คน รวมประชากร ทั้งหมด 290 คน

ตัวอย่างประชากร

1. ตัวอย่างประชากรครูโครงการครูทายาทในภาคใต้ ที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์

1.1 ตัวอย่างประชากรครูโครงการครูทายาทในภาคใต้ในพ.ศ. 2534 - พ.ศ. 2536 ใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ครูโครงการครูทายาทในภาคใต้ ทั้งหมดจำนวน 260 คน สำหรับตอบแบบสอบถาม

1.2 ตัวอย่างประชากรครูโครงการครูทายาทในภาคใต้ใน พ.ศ. 2534 - พ.ศ. 2536 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากรทั้งหมด โดยสุ่มมาร้อยละ 15 (Gay, 1981:89 อ้างถึงในเรื่องอุไร ศรีนิลทา, 2535) ของจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละเขตการศึกษา ได้จำนวน 40 คน ใช้ในการสัมภาษณ์

2. ตัวอย่างประชากรอาจารย์ผู้ดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามและสัมภาษณ์

2.1 ตัวอย่างประชากรอาจารย์ผู้ดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม ใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) มาสถาบันละ 1 คน ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น คือ อาจารย์เป็นผู้รับผิดชอบโครงการครูทายาทในภาคใต้และเป็นคณะกรรมการดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม สำหรับนักศึกษาโครงการครูทายาทในภาคใต้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2530 - พ.ศ. 2536 ได้ตัวอย่างประชากรทั้งหมด 6 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบสอบถามมี 2 ชุด ได้แก่

1.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับการนำประสบการณ์วิชาชีพครูเสริมไปใช้ในการปฏิบัติงานของครูโครงการครูทายาท

1.2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับ วิธีดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม
สำหรับอาจารย์ผู้ดำเนินการจัด

2. แบบสัมภาษณ์ มี 2 ชุด ได้แก่

2.1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับนโยบายและวิธีดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพ
ครูเสริม

2.2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม ใช้สัมภาษณ์
ครูโครงการคุรุทายาทในภาคใต้

4. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน
5 ท่านตรวจพิจารณาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขและนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูโครงการ
คุรุทายาทและอาจารย์ผู้ดำเนินการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร
แล้วปรับปรุงเป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้ในการวิจัย

5. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์และบางส่วนผู้
วิจัยเดินทางไปเก็บแบบสอบถามด้วยตนเอง ส่วนแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยเดินทางไปสัมภาษณ์ด้วย
ตนเอง

6. ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาวิเคราะห์โดยการ
แจกแจงหาความถี่ หาค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

7. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นแนวทางสำหรับกระทรวงศึกษาธิการและหน่วยงานทางการศึกษาต่าง ๆ
ในการจัดประสบการณ์วิชาชีพครูเสริม เพื่อพัฒนาทักษะในโครงการคุรุทายาทและข้าราชการครู
ที่สำเร็จการศึกษาจากโครงการคุรุทายาทที่เหมาะสมต่อไป

2. เป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา
อุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการดำเนินการโครงการคุรุทายาท

3. เป็นการติดตามศึกษาคุณภาพของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากโครงการ
คุรุทายาทในพื้นที่ปฏิบัติงาน

4. เป็นแนวทางสำหรับกระทรวงศึกษาธิการในการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูหรือโครงการคุรุทายาทไปยังกรมอื่น ๆ ในกระทรวง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผลผลิตครูที่มีคุณภาพ
5. เพื่อเป็นแนวทางสำหรับนักศึกษาและผู้วิจัย ที่จะศึกษาและค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้ต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย